

**Základní škola logopedická a Mateřská
škola logopedická, Praha 10, Moskevská 29**
Moskevská 29, 101 00 Praha 10

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání v MŠ logopedické

Svět kolem nás

zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu předškolního vzdělávání

Obsah:

I. Identifikační údaje	3
II. Úloha mateřské školy	4
III. Obecná charakteristika mateřské školy	5
IV. Podmínky vzdělávání	7
V. Organizace vzdělávání	11
VI. Charakteristika vzdělávacího programu mateřské školy logopedické	13
VII. Pravidla evaluace a hodnocení mateřské školy	41

I. Identifikační údaje

Název a adresa organizace: Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická,
Praha 10, Moskevská 29

Zřizovatel: Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2

Sídlo: Mateřská škola logopedická, Sasanková 2903/12, 106 00 Praha 10

Ředitelka školy: Mgr. Iva Prášilová

Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Mgr. Helena Fanturová

Koordinátor ŠVP: Mgr. et Mgr. Helena Pilská

IČO: 61385425, příspěvková organizace

Telefon: MŠ: 272 652 612

ředitelka školy: 272 720 585

E-mail: reditelka@logopedickaskola.cz

mssasankova@seznam.cz

WWW: logopedickaskola.cz

Platnost programu: od 1. 9. 2007

Pedagogická rada projednala a schválila dne: 27. 8. 2007

První úprava první verze: platnost od 1. 9. 2012

Pedagogická rada projednala a schválila dne: 29. 8. 2012

Poslední úpravy: 16. 9. 2014

Pedagogická rada projednala a schválila dne: 17. 9. 2014

Rodiče jsou seznámeni se školním vzdělávacím programem při nástupu dítěte do školy.

V Praze dne 17. 9. 2014

Mgr. Iva Prášilová
ředitelka školy

II. Úloha mateřské školy

První léta života dítěte jsou obdobím nejintenzivnějšího vývoje a vytváření citových vztahů. Je proto potřebné, aby dítě trávalo co nejdélší dobu v prostředí pro něj nejpodnětnějším a nejpřirozenějším. Mateřská škola nemůže být chápána v žádném případě jako instituce, která nahrazuje rodinu v její péči. Koncepce výchovy dětí v mateřské škole musí vycházet ze svého doplňujícího postavení vůči rodině v souladu a uznávat prvořadost jejího výchovného poslání a působení.

Úlohou mateřské školy je zabezpečovat výchovnou a sociální péči dětem ve věku 3 - 6(7) let. Znamená to zajišťovat zdravý fyzický, psychický a sociální rozvoj dětí a jejich spokojené prospívání v souladu s jejich přirozeností i jejich současnou i budoucí sociální rolí.

Z úkolů mateřské školy vyplývá i orientace výchovně vzdělávací práce tohoto zařízení. Rozhodující je respektování vývojových zvláštností dítěte a jeho individuálních potřeb a zájmů, rozvíjení přirozenosti v obsahu i metodách pedagogické práce a zabezpečení klidné, radostné atmosféry. Důležité je, aby vše v mateřské škole bylo podřízeno dítěti, ať už se jedná o celkové uspořádání života a denního programu mateřské školy, otázek organizačních, provozních, materiálních apod. Jde o maximální snížení psychosociální náročnosti prostředí i forem kolektivní péče o dítě a zabezpečit, aby dítě bylo spokojené a aby se dobře rozvíjelo.

Příznivé výchovné působení spočívá především na učitelkách samých, protože ony vytvářejí celkovou atmosféru důvěry, porozumění a bezpečí, prostor pro sebevyjádření a uplatnění se každého dítěte. Je-li učitelka tvořivá a schopná, ví, že dítě vychovává a vzdělává stále veškerým svým působením – ať záměrně či nahodile. Nejen uplatňováním svých odborných znalostí, ale rovněž svou hodnotovou orientací a citlivým laskavým postojem k dětem, který vychází z porozumění a schopnosti empatie. Svým životním názorem a postojem ke společnosti a přírodě by měla trvale pomáhat ke spokojenosti dítěte a utvářet pocit životní jistoty, s nímž se dítě vydává za poznáním světa.

Pouze spokojené dítě se správně rozvíjí a snáze se všemu učí.

III. Obecná charakteristika mateřské školy

Mateřská škola logopedická se nachází v Praze 10 na Zahradním Městě. Je umístěna ve třech pavilonech. Ve dvou pavilonech jsou celkem čtyři třídy, ve třetí budově se nachází ředitelna, byt školníka a bývalá kuchyně.

V každém ze dvou patrových pavilonů jsou 2 třídy a 2 tělocvičny, které slouží současně jako herny a ložnice. Každé ze 4 oddělení MŠ má tak k dispozici prostornou třídu a prostornou tělocvičnu, vlastní vchod, šatnu a umývárnu se záchody. Vlastní vchod umožňuje denní kontakt učitelek s rodiči při předávání dětí.

Budovy jsou obklopeny prostornou zahradou s pískovišti, průlezkami a sprchovištěm. V případě nepříznivého počasí lze využívat kryté terasy a zastřešený chodník.

Veškeré prostory jsou přizpůsobeny dětem předškolního věku. Třídy jsou vybaveny funkčním nábytkem. Hračky, didaktické pomůcky i pomůcky pro pohybové aktivity jsou průběžně doplňovány a obměňovány dle možností školy. Speciální pomůcky na logopedii jsou rovněž průběžně doplňovány tak, abychom mohli plnit základní poslání našeho zařízení – **rozvoj řečových schopností dětí a intenzivní logopedická péče.**

Celý areál MŠ postupně prochází rekonstrukcí. Hygienická zařízení jsou v souladu danými normami. Technické vybavení odpovídá současným požadavkům. Vlastníme počítače s připojením na internet. Máme k dispozici televizi a video, radiomagnetofony s mechanikou pro kazety i CD.

Jídlo se do MŠ dováží. Výdejny jídla jsou vybaveny dle současných hygienických požadavků myčkami na nádobí i chladničkami. Přeprava i výdej jídla se uskutečňuje podle Organizačního řádu výdeje jídel, který je vyvěšen v kuchyňkách.

Spolupráce mateřské školy s partnery:

Spolupráce s rodiči:

Rodiče (zákonní zástupci) mají možnost přístupu do mateřské školy po domluvě s učitelkami i ředitelkou. Logopedky mají stanovené konzultace 1x týdně v odpoledních

hodinách. Fungování účinné spolupráce podporují třídní schůzky, setkání se zaměstnanci, společné kulturní a volnočasové aktivity, dny otevřených dveří, vánoční besídky, ukázky práce s dětmi, adaptační pobyty nových dětí v MŠ s rodičem.

Vzájemná spolupráce se základní školou logopedickou:

Je uskutečňována prostřednictvím vzájemných návštěv, společnou účastí na kulturních a sportovních akcích a ve škole v přírodě, výměnou informací o dětech, předáváním zkušeností a pokračováním některých našich dětí v 1. třídě naší ZŠ.

Spolupráce s klinickým i logopedy:

Kliničtí logopedi nám doporučují děti k docházce, a logopedky s nimi konzultují postupy a metody individuální práce, aby byl terapeutický postup jednotný.

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou:

Spolupracujeme s PPP Jabloňová, odkud k nám dochází Mgr. Bédová, která poskytuje rodičům i učitelkám konzultace, provádí vyšetření školní zralosti našich dětí a rodiče se na ní mohou obracet s výchovnými problémy dětí.

Spolupráce s Asociací předškolní výchovy:

Učitelky se zúčastňují odborných seminářů, konferencí, besed a výstav, které APV organizuje. Účast zprostředkovává Mgr. H. Fanturová, která je předsedkyní Sekce řečové výchovy APV a organizuje pravidelný odborný seminář za pomoci učitelek naší MŠ.

Tato spolupráce podporuje odborné kompetence našich učitelek a je součástí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Spolupráce s Asociací logopedů ve školství:

Logopedky se zúčastňují vzdělávacích seminářů a projektu Specializovaného vzdělávání logopedů ve školství.

Spolupráce se vzdělávacími institucemi:

Tradičně umožňujeme studentům vykonávat praxi v MŠ, protože víme, jak obtížné je získávat první učitelské zkušenosti v oboru speciální pedagogiky. Mladí studenti a studentky, oživí běžný chod naší MŠ. Dochází k nám studenti

z Pedagogické fakulty UK a MU, ze středních pedagogických škol, z Univerzity J. A. Komenského, z JABOKu i z jiných škol.

IV. Podmínky vzdělávání

Materiálně technické podmínky v mateřské škole logopedické jsou na dobré úrovni. Veškeré prostory jsou svým vybavením přizpůsobeny dětem předškolního věku. Ve třídách (hernách) je dostatek hraček a přiměřeně didaktických pomůcek. Je u nás zavedena vzájemná výměna a půjčování pomůcek mezi jednotlivými třídami. Náčiní a nářadí tělocvičen, které je vhodné pro děti předškolního věku, podněcuje děti k aktivitě a rozvíjí jejich pohybové schopnosti a dovednosti. Při pohybových aktivitách dbáme na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

V šatně u každé třídy je prostor pro nástěnky a výstavky dětských prací a informační tabulka pro rodiče o aktuálním dění v mateřské škole (divadla, kulturní akce, co se učíme, výlety, sportování, dílny...).

V chodbě je na nástěnce umístěn Organizační řád školy a informace o personálním obsazení školy. Další informace, které mají rodiče k dispozici: telefonická spojení na ředitelství školy Moskevská i do MŠ Sasanková, informace o logopedických konzultacích, jídelníček.

Všechny vnitřní i venkovní prostory jsou dostatečně veliké a uspořádány tak, aby vyhovovaly nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Hračky, pomůcky i náčiní jsou uloženy tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát i ukládat, jsou stanovena pravidla pro jejich využívání dětmi i pedagogy.

Děti se podílejí svými výtvarnými pracemi na výzdobě interiéru školy a je umožněno rodičům, aby práce svých dětí mohli shlédnout.

Životospráva dětí v mateřské škole logopedické je zajištěna tak, aby vyhovovala potřebám dětí předškolního věku. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, která se k nám dováží ze ŠJ Chotouňská, je dodržován pitný režim. Děti jsou motivovány, ne však nuceny, k ochutnávání jídel, která z rodiny neznají.

Dbáme na pravidelný denní rytmus a řád, který umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti mají dostatek pohybu venku

i v budově MŠ. Respektujeme individuální potřebu aktivity a spánku dětí. Zaměstnanci školy se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Psychosociální atmosféra mateřské školy logopedické je velmi důležitá pro všechny zúčastněné – děti, rodiče, pedagogy i ostatní zaměstnance. Mikrokolektivy tříd usnadňují dětem adaptaci v mateřské škole, individuální přístup ke každému dítěti a intenzivnější výchovné a vzdělávací působení na dítě. Vstřícnost, laskavost a empatie učitelek a zaměstnanců vytváří příjemné prostředí, kde se děti cítí dobře, spokojeně a bezpečně. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, která vyplývá z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům společného soužití.

Celkové uspořádání školy a jednotlivých tříd umožňuje co nejlepší působení na děti. Všechny třídy jsou logopedické, ve všech je prováděna systematická speciální logopedická péče odborníky – školskými logopedy.

Ve všech třídách uplatňujeme individuální přístup k dětem, všechny děti mají rovnocenné postavení. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Vzdělání pedagogů odpovídá požadavkům pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Pedagogičtí pracovníci si aktualizují své znalosti pomocí samostudia, účastí v odborných seminářích či školeních. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy plně podporuje a vytváří prostor pro získávání dalších znalostí a kompetencí formou celoživotního vzdělávání, školení, kurzů atd.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se snažíme o dosažení vzájemné důvěry, tolerance, zdvořilosti a vzájemné pomoci.

Do mateřské školy logopedické přijímáme děti na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, přihlášky, doporučení odborníka z oboru logopedie nebo fonie a doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC pro děti s vadami řeči). Všechny děti musí projít psychologickým vyšetřením s doporučujícím závěrem k umístění do mateřské školy logopedické. Jsme neustále v úzkém kontaktu s psychologem a klinickými logopedy a konzultujeme s nimi naše metody a formy práce, které vedou k nápravě logopedických vad.

Řízení mateřské školy

Řízením školy je pověřena ředitelka školy Mgr. Iva Prášilová. Ředitelka vymezuje úkoly a pravomoci všech pracovníků, které jsou jasně definovány v pracovní náplni, pracovním a vnitřním řádu.

Odpovědnou zástupkyní mateřské školy logopedické je Mgr. Helena Fanturová, na kterou je možné se obracet v případě jakýchkoliv dotazů a připomínek týkajících se mateřské školy. Rodičům je k dispozici na pravidelných odpoledních konzultacích, vypsanych na nástěnce MŠ nebo po individuální domluvě.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Ona i ostatní spolupracují s rodiči. Aktuální informace sdělují pedagogičtí pracovníci rodičům denně při předávání dětí. Řešení závažnějších problémů či situací je možné kdykoliv po předchozí domluvě.

Pedagogičtí pracovníci pracují jako tým, vytvářejí prostředí vzájemné důvěry a tolerance, aktivně se zapojují do chodu mateřské školy, respektují názor ostatních, zvou ke spolupráci rodiče.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy.

Personální zjištění – Pedagogičtí pracovníci

Funkce:	Jméno:	Vzdělání:	Úvazek:
Zástupkyně ředitelky pro MŠ, logopedka	Mgr. Helena Fanturová	PedF UK	1,00
logopedka	Mgr. et Mgr. Helena Pilská	PedF MU, PedF UK	1,00
učitelka	Bc. Danuše Konířová	PedF UK	1,00
učitelka	Iva Kefurtová	rozšiřující sppg	1,00
učitelka	Eva Šetková, DiS.	VOŠ sppg	1,00
učitelka	Mgr. Ivana Telková	UJAK	1,00
učitelka	Mgr. Hana Mádlová	UJAK	1,00
učitelka	Květa Sammartinová	sppgš	1,00
učitelka	Petra Šimonová	SSOŠ ppv	1,00

Provozní zaměstnanci

Funkce:	Jméno:	Úvazek:
uklízečka, školnice	Monika Lišková	1,00
uklízečka	Eva Vondrášková	1,00
kuchařka	Jana Jinochová	1,00
školník	Bohuslav Jinoch	1,00

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Učitelky projevují aktivní zájem o další vzdělávání, ať již účastí na školeních určených učitelkám mateřských škol nebo speciálních mateřských škol nebo z oblasti logopedie nebo i formou samostudia – studiem odborné literatury a časopisů. Rovněž většina učitelek ovládá práci s PC a internetem.

Vedení školy nám umožňuje i financuje účast na seminářích, konferencích i výstavkách za předpokladu, že to nenaruší běžný chod zařízení.

Nabídka vzdělávacích akcí je široká a pestrá. Každý měsíc se naše učitelky zúčastní v průměru dvou z nich. Je zapotřebí, aby si i starší učitelky doplňovaly své znalosti, pokud chtějí pracovat na úrovni a držet krok s ostatními, neboť nové trendy ve výchově je nutno sledovat i aplikovat do praxe.

Snažíme se podle možností doplňovat odbornou literaturu do naší knihovny, odebíráme odborný časopis Informatorium a sledujeme novinky pomocí internetu.

Využíváme i vzájemné výměny časopisů, které odebírají učitelky soukromě (Speciální pedagogika, Děti a my, Psychologie dnes, Rodina a škola).

V samostudiu využíváme i služeb veřejných knihoven i soukromých knihoven učitelek.

V. Organizace vzdělávání

Celková kapacita Mateřské školy logopedické: 44 dětí

Počet tříd a počet dětí:

Třída:	Počet dětí:
1. třída – Kuřátka	11
2. třída – Koťátka	11
3. třída – Králíčky	11
4. třída – Štěňátka	11

Do mateřské školy přijímáme děti podle stanovených kritérií obsažených ve Školním řádu mateřské školy.

Denní řád mateřské školy

- Příchod dětí do MŠ je v době od 7 do 8.30 – pro děti ze vzdálenějších lokalit možno i později po dohodě s učitelkami. V této době mají děti dostatek času pro spontánní hru.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené pohybové chvílky.
- Ve všech odděleních je denně prováděna individuální i skupinová logopedická péče a grafomotorická cvičení.
- Denně probíhají řízené i spontánní činnosti podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.
- Každodenní pobyt venku je realizován na školní zahradě, tématickou vycházkou, případně výletem do blízkého lesoparku a v případě nepříznivého počasí na terasách či na zastřešeném chodníku mezi pavilony.
- Po obědě preferujeme klidový režim po dopoledních aktivitách. Děti odpočívají na lehátkách, ale nejsou nuceny ke spánku.
- Odpolední činnosti mají více relaxační charakter s možností individuálního opakování a procvičování dle potřeby. Je dán velký prostor spontánním činnostem dětí podle jejich zájmů.

- Provoz školy končí v 17 hodin.

Denní řád je dostatečně pružný, aby umožňoval učitelkám reagovat na individuální schopnosti dětí a jejich potřeby. Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla dětem při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče.

Seznam evidovaných dokumentů o dětech

Pro každé dítě, které dochází do Mateřské školy logopedické, evidujeme tyto písemnosti:

- žádost zákonného zástupce o přijetí do MŠ logopedické
- přihláška dítěte
- vyjádření zákonných zástupců k podkladům pro vydání rozhodnutí
- rozhodnutí o vřazení do mateřské školy
- evidenční list
- vyšetření psychologa
- vyšetření logopeda nebo foniatra
- doporučení PPP nebo SPC
- u dětí s odkladem školní docházky rozhodnutí o OŠD
- IVP – individuální vzdělávací plán, který obsahuje metody a postupy práce „šité na míru“ každému dítěti

VI. Charakteristika vzdělávacího programu mateřské školy logopedické

Z pusy tak jako ze studánky
pramínek řeči vyvěrá.
Zkus pootevřít vrátka branky
a říci slova některá.

Obsah vzdělávacího programu ve svém zpracování reflektuje vývoj každého dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení. Je rozčleněn do integrovaných bloků, které jsou specifikovány v třídních plánech. Integrované bloky jsou čtyři: Barevný podzim, Bílá zima, Zelené jaro, Pestrobarevné léto.

ŠVP vychází z potřeb a zájmů dětí a konkrétních podmínek mateřské školy logopedické. **Naše mateřská škola představuje institucionalizovanou péči o děti s vadami řeči. Hlavním úkolem v tomto smyslu je zajistit dětem s vadou řeči intenzivní logopedickou péči s cílem dosáhnout maximálního zlepšení řeči a následné úspěšné společenské integrace.**

Logopedická péče prostupuje veškerou činnost v mateřské škole logopedické v souladu s plněním úkolů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Snažíme se vybrat optimální vzdělávací cestu každému jednotlivému dítěti, rozvíjet jeho schopnosti a dovednosti, podněcovat jeho zvědavost a chápání světa.

Školní vzdělávací program jsme nazvali „**Svět kolem nás**“. Je vytvořen v souladu s hlavními cíli předškolního vzdělávání:

- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Školní vzdělávací program mateřské školy logopedické vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Děti si průběžně osvojují všechny klíčové kompetence, které jsou pro tento věk zásadní. Pedagogické působení se zaměřuje na tyto oblasti:

- Dítě a jeho tělo - **oblast biologická**

stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou kulturu.

- Dítě a jeho psychika - **oblast psychologická**

rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak jeho sebepojetí, kreativitu i sebevyjádření.

- Dítě a ten druhý - **oblast interpersonální**

utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů

- Dítě a společnost - **oblast sociálně kulturní**

uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do světa kultury a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální i estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody

- Dítě a svět - **oblast environmentální**

založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho životním prostředí, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí

Základním východiskem ŠVP mateřské školy logopedické jsou výchovné podněty v pojetí humanismu a tolerance.

Pro lidské společenství je nezbytné, aby se děti v prostředí, kde žijí, učily konvencím, poznávaly normy, sociální pravidla, naučily se je posuzovat a zaujímat k nim, přiměřeně věku, stanoviska. To znamená, že každé dítě by postupně mělo být vybaveno schopností využívat všech příležitostí k učení v průběhu celého života tak, aby si rozšiřovalo své znalosti a dovednosti, utvářelo postoje a přizpůsobovalo se měnícímu se složitému a vzájemně závislému světu. Aby se podle svých možností již v předškolním

věku naučilo potřebným pravidlům, která mu později v životě umožní plnohodnotné zapojení ve společnosti. Aby se naučilo tolerovat a potlačovat rozdíly ve fyzických i psychických předpokladech, handicapech, komunikaci, stáří i původu (děti jiných národností) při akceptování vzájemné ohleduplnosti, pomoci, pozornosti.

V prostředí mateřské školy se ve výchovně vzdělávací práci jedná o budování vzájemných vztahů, řešení různých situací prostřednictvím vzájemné ohleduplnosti, spolupráce, smyslu pro partnerství, humánního jednání, které respektuje svobodu druhého. Důležité je vytváření pocitu užitečnosti. Toto vše lze vytvářet výchovným působením učitelek, ale i ostatního personálu MŠ z hlediska místních, národních i celosvětových situací, národní historie i kulturních tradic.

Pozitivní výchovně vzdělávací působení závisí jak na vhodném uspořádání denního programu, kvalitě a obsahu nabízených činností, ale zejména na učitelkách – jejich vztahu a postoji ke každému dítěti, na jejich schopnosti empatie, kreativity a asertivity a rovněž na úzké spolupráci s rodiči.

Učitelky si v každé třídě individuálně zpracovávají třídní vzdělávací program, který vychází ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Cíle:

- Hodnotová orientace dítěte by měla být založena na humanistických ideálech – rovnosti, morálce, toleranci a svobodě. Každé dítě má mít možnost optimálního rozvoje – zdravé, handicapované, z různého sociálního prostředí, země původu.
- Poskytováním speciálně pedagogické péče (včetně logopedické péče) vyrovnávat nerovnoměrný vývoj dětí s vrstevníky bez handicapu a připravit je na vstup do základní školy.

Očekávané výstupy:

- Dobrá sociální orientace a jistota dětí mezi vrstevníky i personálem v prostředí mateřské školy, důvěra dětí i rodičů v učitelky i ostatní zaměstnance mateřské školy.
- Vytváření pozitivního klimatu v mateřské škole, uplatňování i respektování pravidel vzájemného soužití v chování i komunikaci.

Specifické zaměření výchovně vzdělávací práce mateřské školy logopedické

Specifickou péčí představuje intenzivní logopedická péče s důrazem na podporu a řízení přirozeného rozvoje řeči.

Úkolem řečové výchovy je všestranně podněcovat děti ke spontánnímu mluvení a chuti k mluvení, zdokonalovat mluvní pohotovost, rozvíjet smyslové vnímání, slovní zásobu, tvořivé myšlení, představivost a fantazii dětí, jakož i jejich rytmické cítění a pohybovou obratnost. Důležité je u dětí rozvíjet schopnost analýzy sluchové, zrakové a rozvoj motorických schopností, zejména jemné motoriky ruky a mluvidel.

V mateřské škole logopedické jsou umístěny děti s řečí postiženou v širokém spektru příznaků, které se projevují v oblasti artikulace, gramatiky nebo obsahu řeči. Logopedickou péčí zajišťují odborníci – školské logopedky s vysokoškolskou kvalifikací. Pracují s dětmi hravou formou prostřednictvím hraček a obrázků určených pro logopedickou praxi. Pracují formou individuální podle individuálních programů, které sestaví ve spolupráci s ostatními odborníky každému dítěti „na míru“. Kromě toho provádějí s dětmi systematicky a pravidelně kolektivní logopedická cvičení užitečná všem dětem, a to podle ročního časově tématického plánu.

1. Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání a porozumění řeči) i produktivních (vytváření pojmů, aktivní mluvní projev, srozumitelné vyjadřování).
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.
- Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Očekávané výstupy:

- Vyjadřovat se samostatně a smysluplně ve vhodných větách
- Formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.
- Přirozeně a bez zábran komunikovat, vyjadřovat se srozumitelně.

Dále máme školní projekty, společné pro všechny třídy naší mateřské školy.

Nazvali jsme je **Svět kolem nás** a **My se domluvíme**.

Svět kolem nás je povinný pro všechny pedagogické pracovníce. Je rozdělen do 4 hlavních integrovaných bloků – Jaro, Léto, Podzim, Zima a dále se dělí na menší bloky dle běhu školního roku. Jejich obsah odpovídá vzdělávací nabídce RVP PV. Činnosti jsou praktické i intelektové povahy. Integrované bloky na sebe vzájemně navazují, doplňují se, místy se prolínají a přecházejí plynule jeden do druhého. Nabídku ŠVP doplňují tzv. dílny, vhodně korespondující s řazením bloků, které připravují jednotliví pedagogové pro děti ze všech tříd společně. Svět kolem nás celkově preferuje osobnostně orientovaný model předškolní výchovy.

My se domluvíme je specifický projekt pro rozvíjení řeči a logopedickou péči a prostupuje veškeré činnosti, podílejí se na něm tudíž všichni pedagogové: učitelky a logopedky.

Obsahová témata čerpáme z publikace „**Rok v mateřské škole**“ autorem Opravilové a Gebhartové. Kurikulární pojetí této práce nejlépe vystihuje i naše představy o předškolní výchově. Ztotožňujeme se s jednoduchým postupem, otevřeností, možností rozvíjet a dotvářet, metodickou rozmanitostí, přirozeností.

Cíle, obsah, metody i výstupy výchovně – vzdělávacích činností jsou založeny na dvou principech:

1. na harmonizaci potřeb a zájmů jedince a společnosti, založené na společném poznávání a činnosti,
2. na využití přírody a uměleckého slova jako přirozených a předškolnímu věku zvláště blízkých sebe utvářecích činitelů. I když jsme si vědomi, že tyto principy nemusí být vyčerpávající, mohou přispět k naplnění určitého předškolního standardu a stát se přirozeným zdrojem poznatků, dovedností, vlastností i hodnotové orientace.

Témata jsou podrobně rozpracována v třídních vzdělávacích plánech (TVP). Každé téma při práci s dětmi zahrnuje 2 fáze. První by měla být založena na přímém kontaktu a činnosti, která přinese dětem konkrétní zkušenosti a vytvoří základ k reálným představám. Druhá fáze poznanou realitu přenáší prostřednictvím jazyka

(i uměleckého) do roviny pojmové, která podnítl fantazii dětí a integruje jejich zkušenosti v citové a mravní oblasti.

Ve všech třídách do vzdělávacího programu včleňujeme aktuální témata, která rozebíráme a vhodným způsobem přizpůsobujeme věku dětí.

Jedná se o problematiku:

- diskriminace – z rasových, zdravotních, náboženských a jiných důvodů,
- zdravého životního stylu – vhodná strava, trávení volného času, důležitost pohybových aktivit, nebezpečí nadužívání počítačů, televize a mobilních telefonů,
- dopravní výchovy – pravidla BOZ, (pravidla silničním provozu, na chodnicích, na zastávkách městské hromadné dopravy a v dopravních prostředcích atd.),
- kriminality – vandalismus, násilí,
- ekologie – seznamovat děti s důležitostí třídění odpadu, ochrany životního prostředí, využití recyklovaného materiálu v pracovních činnostech.

Barevný podzim

Charakteristika:

Podzim je přechodem mezi létem a zimou. Již během babího léta můžeme pozorovat náznaky přicházející zimy. Dny se krátí, začíná deštivé a větrné počasí, hrozí podzimní nachlazení. Škola na nás volá! Listí se zabarvuje, stromy začínají opadávat. Sklízí většina plodů. Ptáci odlétají za teplem na jih a zvířátka si dělají zásoby na zimu. Těšíme se na zážitky ve školce!

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Okruhy činností/vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

Očekávané výstupy/kompetence:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího), poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Bílá zima

Charakteristika:

Zima nabízí bezpočet inspirace a činností v teple třídy i venku. Přináší krásné období adventu s vůní ovoce, sušených plodů a výrobků z nich. Jeho završením je vánoční besídka pro širokou rodinu dětí. Ta se tak seznámí s pokroky dětí v pohybové, hudební a řečové oblasti. Radovánky na sněhu jsou součástí rozvoje motorických dovedností a zážitky z nich se odrazí v pracovních i výtvarných dovednostech.

Vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Okruhy činností/vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy/kompetence:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé

náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- utvořit jednoduchý rým
- poznat napsané své jméno

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Zelené jaro

Charakteristika:

Na jaře sluníčko probouzí přírodu. Všude je plno barev. Objevujeme svět rostlin, zvířat a jejich mláďat. Zdobíme kraslice a dárky pro maminky veselými tóny. Ale hlavně jsme venku, v přírodě. Běháme, chodíme, tvoříme z přírodních materiálů na naší zahradě, procvičujeme obratnost na hřišti. Barvy, vůně, pohyb!

Vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Okruhy činností/vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- smyslové a psychomotorické hry
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- prohlížení a „čtení“ knížek
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.), smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové ilogické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými

pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

Očekávané výstupy/kompetence:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zachovávat správné držení těla
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Pestrobarevné léto

Charakteristika:

Léto nám umožňuje prožít mnoho zážitků a prožitků, jako jsou hry s vodou, pískem a přírodninami. Budeme cestovat, objevovat, poznávat svět kolem nás. Oslavíme svátek dětí sportovními činnostmi a soutěžemi. Slavnostně se rozloučíme s dětmi, které půjdou na podzim do základní školy. Většinu času strávíme pobytem venku a rozvíjením pohybových dovedností, tělesných zdatností a kamarádkých vztahů. Budeme upevňovat a rozšiřovat získané dovednosti a vědomosti.

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Okruhy činností/vzdělávací nabídka:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- spontánní hra
- cvičení organizačních dovedností
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových

představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy/kompetence:

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat slovní vtip a humor

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- zorganizovat hru
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

VII. Pravidla evaluace a hodnocení mateřské školy

Struktura vlastního hodnocení mateřské školy byla projednána 27. 8. 2007 na provozně- pedagogické poradě. Průběžné hodnocení bude projednáváno na dalších pedagogických poradách.

Školní hodnocení

Provede zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu dle těchto hledisek:

1. naplňování cílů koncepce mateřské školy,
2. hodnocení kvality podmínek předškolního vzdělávání,
3. hodnocení způsobu zpracování vzdělávacího programu (školního, třídních) a průběhu a výsledků předškolního vzdělávání,
4. práce pedagogů – hospitační činnost,
5. DVPP, samostudium – hodnocení z hlediska přínosu pro koncepci MŠ
6. hodnocení spolupráce s rodiči a dalšími subjekty z hlediska přínosu pro podporu a rozvoj dětí,
7. kontrolní činnost pedagogů i provozních zaměstnanců v oblasti dodržování právních předpisů a příkazů vedení školy,
8. celkové zhodnocení uvedených oblastí 1-7 vzhledem k podmínkám vzdělávání i ekonomických zdrojů i se stanovením příslušných opatření pro další období

Evaluční techniky: diskuze, dotazníky, záznamy, hospitace, zprávy, závěry z kontrol, hodnocení, schůze, semináře

Časový plán:

Hospitace dle potřeby a výsledků, zpravidla 2x ročně. Pedagogické porady 6x ročně, provozní porady 3x ročně, příkazy vedení školy aktuálně dle potřeby.

Třídní hodnocení

Provedou učitelky jednotlivých tříd:

1. Hodnocení způsobů zpracování třídních vzdělávacích plánů, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání.

2. Hodnocení kvality podmínek předškolního vzdělávání.
3. Záznamy o dětech – IVP a hodnocení jednotlivce s výhledem na další výchovné působení.

Evaluční techniky:

Promýšlení problému s následnou diskuzí, záznamy pozorování, dotazníky, zprávy, třídní kniha, poznámky v plánech, nejčastěji ústní formou ve dvojici s kolegyní ve třídě, na schůzi či poradě s ostatními, písemnou formou v záznamech o dětech.

Časový plán:

Oblasti 1 a 2 – diskuze na pedagogických poradách dle plánu porad (6x ročně).

Oblast 3 – úvodní záznamy do konce října daného školního roku, průběžné záznamy do konce ledna, závěrečné do poloviny června daného roku, které budou projednány na závěrečné červnové pedagogické poradě.

Evaluace v oblasti pedagogické se zaměří na:

- soulad ŠVP a RVP, TVP a RVP
- hodnocení podmínek
- způsob zpracování
- průběh vzdělávání
- profesní kompetence pedagogů
- výsledky vzdělávací činnosti
- spolupráci s rodiči
- školní klima

Evaluace v oblasti administrativní a provozní

Tato oblast více náleží našemu vedení – ředitelce celého zařízení. Pro mateřskou školu logopedickou vybíráme:

- informace, dokumentace
- bezpečnost a pořádek

- vztahy s partnery
- stravování
- osobnostní a morální vlastnosti zaměstnanců, styl práce a řízení

Evaluace školy by měla ověřit a zlepšit kvalitu vzdělávacích činností i podmínek vzdělávání a to neustále se periodicky opakujícím procesem - sběrem a analýzou informací a plánem dalšího postupu práce.